

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 5

Հեռ. (+37410) 511-703

ՎԴ-1-Ե-

25 նոյեմբերի 2024 թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԵՐԱՔՆՆԻՉ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ԴԱՏԱՎՈՐ ԱԴԻԻՆԵ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Ղուկասյան,

Սույն թվականի նոյեմբերի 25-ին ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է մեղադրյալ Ազատ Թարգյանի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կիրառված տնային կալանքի ժամկետը երկարաձգելու վերաբերյալ Հակակոռուպցիոն դատարանի՝ 2024 թվականի օգոստոսի 21-ի որոշման դեմ պաշտպան Կ.Բեգջանյանի հատուկ վերանայման վերաքննիչ բողոքի հիման վրա ՀՀ վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանից ՀՀ վերաքննիչ քրեական դատարան ըստ ընդդատության փոխանցված թիվ ՀԿԴ/0083/01/23 վարույթը, և դրա ընդդատության վեճը լուծելու համար ՀՀ Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին Ձեր՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 13-ի որոշումը:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ «*դատարանություն՝ առաջին արյանի դատարանում մեղադրանքի քննության, իսկ վերադաս դատարանում՝ դրա արդյունքով կայացված եզրափակիչ դատական ակտի իրավաչափության ստուգման կապակցությամբ իրականացվող գործունեություն*»:

Նույն օրենսգրքի 263-րդ հոդվածի համաձայն՝ «1. Նախնական դատարանումների ընթացքում պարզելով, որ տվյալ վարույթն ընդդատյալ է իրեն, դատարանն այն որոշմամբ անհապաղ փոխանցում է ըստ ընդդատության:

2. Եթե հիմնական դատախոսները ընթացքում ի հայտ են գալիս այնպիսի փաստեր, որոնց հիման վրա վարույթը ենթակա է փոխանցման ըստ ընդդատության, ապա կողմերի համաձայնությամբ դատարանը շարունակում է վարույթը: Կողմերից մեկի առարկության դեպքում վարույթը որոշմամբ փոխանցվում է ըստ ընդդատության: (...)

5. Վարույթն ըստ ընդդատության սրացած հակակոռուպցիոն կամ առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության դատարանը մինչև նախնական դատախոսներ նշանակելը եռօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում վարույթը Վճռաբեկ դատարանն ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ դրա առարկայական ընդդատությանը:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում դատավորը առարկայական ընդդատության հարցի որոշման համար վարույթը Վճռաբեկ դատարանն ուղարկելու մասին կայացված որոշումը ուղարկում է դատական վարույթի մասնակիցներին, որոնք այն սրանալու պահից եռօրյա ժամկետում կարող են վարույթի առարկայական ընդդատության վերաբերյալ դիրքորոշում ներկայացնել Վճռաբեկ դատարան: (...)

8. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքում Վճռաբեկ դատարանի նախագահը, Վճռաբեկ դատարանի քրեական և հակակոռուպցիոն պալատների նախագահները վարույթը Վճռաբեկ դատարանում սրանալու պահից տասնօրյա ժամկետում վերջնականապես լուծում են վարույթի առարկայական ընդդատության հարցը՝ ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ ընդունված որոշմամբ: (...):»:

Վերոնշյալ հոդվածների համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ բացառապես առաջին աստիճանի դատարանում է դատաքննությունը ներառում նախնական դատախոսների, հիմնական դատախոսների և լրացուցիչ դատախոսների միմյանց հաջորդող երեք պարտադիր ենթափուլերը, որոնցից յուրաքանչյուրը կոչված է անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծել առաջին աստիճանի դատարանում քրեական վարույթի պատշաճ և արդյունավետ իրականացման համար: Վերոնշյալ ենթափուլերից յուրաքանչյուրում դատարանը կողմերի մասնակցությամբ քննարկում և լուծում է ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով հստակ նախատեսված հարցեր:

Այսպես, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքը, դատական վարույթի իրավաչափությունն ապահովելու, ինչպես նաև հիմնական դատախոսների արդյունավետ իրականացման պայմաններ ստեղծելու նպատակով, սահմանել է առաջին աստիճանի դատարանում նախնական դատախոսների ընթացքում քննարկման ենթակա հարցերի շրջանակը՝ ի թիվս այնի, նախատեսելով նաև վարույթի ընդդատությունը քննարկելու հարցը: Մասնավորապես, նախնական դատախոսների ընթացքում պարզելով, որ տվյալ վարույթն ընդդատյա չէ իրեն, դատարանն այն որոշմամբ անհապաղ փոխանցում է ըստ ընդդատության: Միաժամանակ, օրենսդիրը նախատեսել է, որ եթե վարույթի փոխանցման

արդյունքում *առաջին ատյանի դատարանների* միջև տարածքային կամ առարկայական ընդդատության կապակցությամբ անհամաձայնություն է առաջանում, վարույթն ըստ ընդդատության ստացած դատարանը, մինչև նախնական դատալուծումներ նշանակելը, որոշում է կայացնում վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին:

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ օրենսդիրն ընդդատության հարցը որոշելու համար վարույթը Վճռաբեկ դատարանին ուղարկելու իրավասություն վերապահել է միայն վարույթն ըստ առարկայական կամ տարածքային ընդդատության ստացած առաջին ատյանի դատարաններին, ինչը բխում է դատարանների միջև գործառության կապն ապահովելու պահանջից: Մասնավորապես, դատարանակազմական խնդիրներով պայմանավորված՝ առաջին ատյանի և վերաքննիչ դատարաններն իրականացնում են տարբեր դատավարական գործառույթներ և համապատասխանաբար օժտված են դրանց կատարումն ապահովող տարբեր լիազորություններով: Այսպես, եթե առաջին ատյանի դատարանը քննության է առնում մեղադրանքը, ապա վերաքննիչ դատարանը վերաքննիչ բողոքի հիմքերի և հիմնավորումների սահմաններում ստուգում է մեղադրանքի քննության արդյունքով կայացված եզրափակիչ դատական ակտի իրավաչափությունը:

Վերը նշվածը հիմք է փաստելու, որ առկա իրավակարգավորումների պայմաններում, ընդդատության հարցը որոշելու համար վարույթը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու իրավասություն վերաքննիչ դատարաններին վերապահված չէ, որի հաշվառմամբ վերադարձվում է թիվ ՀԿԴ/0083/01/23 վարույթը:

Առդիր՝ թիվ ՀԿԴ/00836/01/23 վարույթը՝ երկու հատորից (համապատասխանաբար՝ 77 և 82 թերթ):

Հարգանքով՝

ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ